

Nr 65

Av herr Andersson i Björkäng, *angående pension ur statens domäners fond åt förre arrendatorn A. G. Malm.*

Förre arrendatorn Anders Gustav Malm, Rifall, Finnfall, Kopparberg, ansökte i november 1946 hos domänstyrelsen om pension från statens domäners fond för arbetarpensionering. Malm, som är född den 26/9 1886, hade under tiden den 14 mars 1918 till den 14 mars 1941 som arrendator innehaft skogsjordbruket Norra Sandsjön å Klotens revir. Under åren 1911—1941 hade han med en sammanlagd tjänstetid av drygt 15 år utfört arbete för kronans räkning i form av virkeskörning, kolning m. m. Malm slutade sitt arrende år 1941 på grund av sjukdom i familjen. En hans son i skolåldern led nämligen av sockersjuka och måste på grund därav få insulininsprutningar minst två gånger dagligen, vilket skedde i hemmet. På grund av att den skola, i vilken sonen undervisades, nedlades, hänvisades denne för sin skolgång till en annan långt från hemmet belägen skola. Då det inte förelåg någon möjlighet att på ifrågavarande inkvarteringsplats få någon, som åtog sig att ge sonen den erforderliga insulinbehandlingen, ansåg sig Malm tvungen att år 1941 säga upp sitt arrende och flytta till annan plats utanför kronoparken, där tillgång till skola fanns på närmare håll från hemmet. Malms framställning om pension avlogs av domänstyrelsen. Enligt vad som uppgivits har domänstyrelsens avslag berott på att Malm slutat sin anställning hos domänstyrelsen före uppnådd pensionsålder.

I motion II:194 till 1949 års riksdag hemställdes, att riksdagen måtte taga under prövning att bevilja förre arrendatorn Anders Gustav Malm en årlig pension till belopp, som riksdagen funne skäligt, att utgå ur statens domäners fond. Riksdagen avlog motionen på hemställan av bankoutskottet, som i sitt utlåtande nr 14 bl. a. anförde: »Såsom av redogörelsen framgår, har Malm lämnat sin anställning vid 54 års ålder eller således avsevärd tid före uppnående av sedvanlig pensionsålder. Till stöd för motionen har anförts, att Malm nödgats lämna sin anställning på grund av sjukdom inom familjen. Denna omständighet utgör enligt utskottets mening icke tillräckligt skäl för att det för pension uppställda villkoret om kvarstående i statens tjänst intill föreskriven pensionsålder skulle eftergivnas i förevarande fall.» Att Malm tvingats lämna arrendet i den ödebygd, där ifrågavarande jordbruk var beläget och där skolan indragits, för att söka anställning och bostad närmare en skola, så att sonen skulle kunna få de

erforderliga insulininsprutningarna, utgjorde alltså enligt utskottet inte tillräckligt skäl för att det för pension uppställda villkoret skulle kunna eftergivnas.

Sedan Malm numera fyllt 68 år och på grund av ålder och sjukdom är i stort behov av ett ekonomiskt tillskott, har jag ansett det riktigt, att riksdagen på nytt prövar hans ärende. Malm lämnade visserligen sin anställning avsevärd tid före uppnåendet av sedvanlig pensionsålder. Det bör emellertid samtidigt framhållas, att han började sin anställning vid domänverket redan vid 13 års ålder, alltså avsevärt före sedvanlig tjänstetid. Malm måste sägas ha utfört en aktningvärd prestation, då han under trettio års tid arbetat under samma arbetsgivare. Att han under denna tid samtidigt skötte sitt jordbruk och sina djur, förringar inte prestationen, trots att det minskade hans sammanlagda tjänstetid vid domänverket. Han skulle inte ha slutat sin anställning vid domänverket, om ej skolan indragits, så att den sockersjuka sonen icke kunde få nödig vård.

De konsekvenser, som bankoutskottet synes ha fruktat vid bifall till ovannämnda motion, torde inte behöva befaras. Det torde kunna ifrågasättas, om det finns någon ytterligare kronoarrendator, som arbetat 30 år i följd med en sammanlagd tjänstetid av drygt 15 år och med så tungt vägande skäl för anställningens upphörande före uppnådd pensionsålder, som kan anföras beträffande Malm.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte taga under omprövning att bevilja förre arrendatorn Anders Gustav Malm, Rifall, Finnfall, Kopparberg, en årlig pension till belopp, som riksdagen finner skäligt, att utgå ur statens domäners fond.

Stockholm den 20 januari 1955

Karl Andersson
i Björkäng